

יותר. וזה הולך כפי מה שאמר רבי אלעזר, מה שכתוב יום הששי ולא נאמר כן בכל שאר הימים - אלא כן פשוטה, הששי - שהזדווגה ושהודמנה בו הגבירה להתקין שלחן למלך. ולכן נמצאו בו שני חלקים - אחד ליומו, ואחד לתקון בשמחת המלך בגבירה.

ואתו לילה שמחת הגבירה במלך וזווגם, ומתברכים כל ששת הימים, כל אחד ואחד לבדו, ולכן צריך אדם לסדר שלחנו בלילה השבת, כדי שישרו עליו ברכות מלמעלה, וברכה לא נמצאת על שלחן ריק. (ואתו לילה שמחתה של הגבירה במלך וזווגם) לכן תלמידי חכמים שיודעים סוד זה, זווגם מערב שבת לערב שבת.

ראו פי ה' נתן לכם השבת. מה זה שבת? יום שבו נחים שאר הימים, והוא כלל של כל אותם ששת האחרים, וממנו הם מתברכים. רבי ייסא אמר, וכן גם כנסת ישראל נקראת שבת, משום שהיא בת זוגו, וזוהי כלה, שכתוב (שמות לא) ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם. לכם ולא לשאר העמים. זהו שכתוב (שם) ביני ובין בני ישראל. וזוהי נחלת ירשת עולמים לישראל. ולכן כתוב (ישעיה נח) אם תשיב משבת רגלך וגו', ובמקומו בארנו את הדברים.

כתוב אל יצא איש ממקומו ביום השביעי. מקומו - שנינו, מאותו מקום שראוי ללכת, וסוד הדבר - שכתוב (יחזקאל א) ברוך כבוד ה' ממקומו, וזהו מקום, וזהו סוד הכתוב, כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. מקום ידוע קוראים לו מקום שנודע הפכוד העליון.

שתיטאה אשתכח ביה יתיר. ואזלא הא, פהא דאמר רבי אלעזר, מאי דכתיב יום הששי, ולא אתמר הכי בכל שאר יומין. אלא הכי אוקמוהו, הששי. דאזדווגא (ראודמנא) ביה מטרוניתא. לאתקנא פתורא למלכא, ובגין כן, אשתכחו ביה תרין חולקין, חד ליומיה, וחד לתקונא, בחדוותא דמלכא במטרוניתא.

וההוא ליליא, חדוותא דמטרוניתא במלכא, וזווגא דלהון, ומתברכאן כל שיתא יומין, כל חד וחד בלחודוי. בגין כן, פעי בר נש לסדרא פתוריה בליליא דשבתא, בגין דשארי עליה ברכאן מלעילא, וברכתא לא אשתכח על פתורא ריקנא, (וההוא ליליא חדוותא דמטרוניתא במלכא וזווגא דלהון) בגין כן, תלמידי חכמים דידיעין רזא דא, זווגא דלהון מערב שבת לערב שבת.

ראו פי י' נתן לכם השבת, מאי שבת. יומא דביה נייחין שאר יומין, והוא כללא דכל אינון שיתא אחרנין, ומניה מתברכין. רבי ייסא אמר, וכן נמי כנסת ישראל אקרי שבת, בגין דאיהי בת זוגו, ודא היא כלה. דכתיב (שמות לא) ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם. לכם ולא לשאר עמין, הדא הוא דכתיב, (שמות לא) ביני ובין בני ישראל. ודא היא אחסנת ירותת עלמין לישראל. ועל דא, פתיב (ישעיה נח) אם תשיב משבת רגלך וגו' ובאתריה אוקימנא מלי.

כתוב אל יצא איש ממקומו ביום השביעי. מקומו. תנינן, מההוא מקום דאתחזי למהך. ורזא דמלה דכתיב, (יחזקאל א) ברוך כבוד יי' ממקומו, ודא איהו מקום. ודא איהו רזא דכתיב, (שמות ג) כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אתר ידיעא קרינן ליה מקום דאשתמודעא יקרא עלאה.